

V spomin Andreju Smoletu

Pesem V spomin Andreju Smoletu je del zbirke Poezije, avtorja Franceta Prešerna. Napisana je bila po smrti pesnikovega dobrega prijatelja Andreja Smoleta, ki je bil slovenski trgovec, zbiratelj in zapisovalec slovenskih pesmi. Umrl je 30. novembra 1840 v Ljubljani. Glavne teme pesmi so prijateljeva smrt, opis življenja in obujanje spominov.

Avtorski lirski subjekt s pesmijo nagovarja svojega mrtvega prijatelja. V prvi in drugi kitici opisuje čas po pogrebu. Pesnikov prijatelj je že pokopan, zbrana družba pa pije v njegov spomin. Vino v kozarcih se jim »smeja«, torej se zdi dobra in privlačna omama za soočanje z izgubo. Zbrani pijejo v spomin na vesele in žalostne dogodke iz prijateljevega življenja, medtem pa prepevajo vesele napitnice, ki bi osrečile še mrtvega.

V tretji kvartini lirski subjekt našteva prijateljeve dobre lastnosti. Bil je čedne postave, bistrega uma ter dobrega srca. Rojen je bil v bogati družini.

A vendar so bili dnevi sreče, veselja in upanja, ki je zakrivalo realnost, kratki. Četrta kitica je vsebinski prelom. V naslednjih štirih kiticah pesnik govori o žalostnih spominih. Njegov prijatelj se je zgodaj soočil z realnostjo, ko ga je doletela nesreča. Dekle, ki jo je ljubil, se je poročilo z drugim. V nesreči je izgubil tudi bogastvo. V obupu je zapustil domovino. Pesnik s paralelizmom predstavi dežele, ki jih je njegov prijatelj prepotoval. S stopnjevanjem poudari, da je bil ta razgledan človek. A vendar srce, ranjeno od neizpolnjene ljubezni, ni našlo sreče. Prijatelj se je povsod srečeval s pohlepniimi ljudmi. Videl je, da se ljudje uklanjajo le zlatemu bogu. To je metafora za bogastvo, premoženje. Nikjer ni našel bratoljubja, kot ga je imel doma. Obupan se je zato vrnil domov. V osmi kitici je omenjena boginja Sibila, ki je mogla umreti, da so ji prinesli in jo pokopali v domačo prst. Tudi umrlemu se je izpolnila zadnja želja, pokopan je v domači zemlji.

Deveta kitica je hvalnica domovine, ki jo je umrlj ljubil. V njej so nekoč sloveli njihovi predniki, dandanes pa je komaj kaj prostora za njihove potomce. V zadnji kitici lirski subjekt razmišlja o smrti. Človek se po smrti znebi vsega bremena, zato mu ni težko prenašati teže zemljine odeje, čigar moči ga vzamejo v sebe. V zadnjih dveh verzih avtor nagovori še zbrane. Poziva jih, naj trčijo s kozarci in izpijejo vino, v njihovih srcih pa naj dolgo živi spomin na Andreja Smoleta.

Avtor pesem pripoveduje na osnovi čustev in spominov, doda pa tudi malo razmišljanja. Zdi se mi nenavadno, da pesem obuja predvsem nesrečne spomine in hvali umrlega le v eni sami kitici. V kvartinah je rima prestopna, stopica pa je daktil.

Da spomin na Smoleta ne bo nikoli zbledel, je Prešeren v pesmi opisal njegovo življenje. Bralcem izkaže svojo naklonjenost pokojnemu prijatelju. Glede na to, da so pesniki romantike na svoj poklic gledali vzvišeno, je poklon v obliki pesmi izkaz velikega spoštovanja in ljubezni.